

VEILEDER FOR NOMINASJONSARBEID

Oppdatert 17.januar 2025

RESSURSER	1
REGLER	1
VALGSTYRENE OPPGAVER I SAMETINGSVALGET ER:	1
KRAV TIL LISTEFORSLAG (NYTT TILLEGG FRA 17.1.25)	2
NOMINASJONSPROSESSEN – HVORDAN DETTE KAN GJØRES	2
VED ENIGHET I FORHANDLINGENE	3
VED UENIGHET OM FORHANDLINGENE.....	3
RÅD TIL TIL ALLE SOM SKAL INN I FORHANDLINGER.....	3
FOKUS PÅ MÅL – HVOR SKAL FORHANDLINGENE FØRE OSS?	4
KJENN DIN FORHANDLINGSPARTNER – HVA ER DERES MÅL MED FORHANDLINGENE?	4
DERSOM VI IKKE BLIR ENIGE.....	5
KONTAKTPERSONER	5

Ressurser

[Forskrift om valg til Sametinget](#)

[Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold \(sameloven\)](#)

[NSRs regler for listearbeid](#)

[Vedtakter for Norske Samers Riksforbund](#)

Regler

NSRs valgstyre på kretsnivå har ansvar for å planlegge, organisere og gjennomføre valgarbeid til Sametinget i kretsen. Valgstyrenes medlemmer, som må være medlem av NSR, utpekes av sameforeningene i kretsen innen 1. september året før et valgår. I år 2024 ble fristen utsatt til 1.oktober. Valgstyrene skal være på minimum 3 og maksimum 7 medlemmer etter sameforeningenes beslutning. Hver sameforening i kretsen skal ha minimum ett medlem. Enkeltsameforeninger kan avstå fra å utpeke medlemmer. Deretter velges ytterligere ett medlem fra sameforeningen med flest medlemmer foregående år, ett medlem fra det med nest flest osv., til maksimum 7 medlemmer. I kretser med en sameforening fungerer sameforeningen som valgstyre. Valgstyrene konstituerer seg selv.

Valgstyrenes oppgaver i sametingsvalget er:

- Sørge for at NSR stiller liste i kretsen, alene eller sammen med andre. Valgstyret kan vurdere, og eventuelt vedta listesamarbeid med andre, når dette er formålstjenlig.
- Innkalle til nominasjonsmøte og være nominasjonskomité. Valgstyret skal overfor nominasjonsmøte fremme forslag til valgliste med minimum 9 navn.
- Være ansvarlig for at lista oppfyller formelle regler og utpeke listeansvarlig, i henhold til de krav som fremkommer i [kapittel 2 i sameloven](#) og [NSRs regler for listearbeid](#).

- Forslaget skal som hovedregel legges fram av valgstyrets leder senest ved nominasjonsmøtet begynnelse.
- Valgstyret kan fastsette endelig forslag til valgliste og gjennomføre supplering hvis nødvendig når det er bestemt av nominasjonsmøtet.
- Valgstyret skal sørge for at lista fyller formelle krav og er sendt valgmyndigheten (Sametinget) innen **fristen 31. mars kl 12.00 (dagtid)**.
- Sørge for utarbeidelse av lokalt valgprogram på samisk og norsk.
- Forvalte valgkampmidler og føre betryggende regnskap.

NSRs landsstyre har funksjon som nasjonalt valgstyre for NSR i forbindelse med sametingsvalget. Landsstyret har ansvar for å planlegge sametingsvalget på nasjonalt nivå, herunder utarbeide nasjonalt valgprogram og overvåke samt å støtte valgarbeidet på krets nivå.

Krav til listeforslag (nytt tillegg fra 17.1.25)

I NSRs regler for listearbeid §5.6 står det at det må være 15 stykker som må underskrive protokollen fra nominasjonsmøtet. Dette medfører ikke riktighet. I *Forskrift om valg til sametinget* [§28 Krav til listeforslag](#) står følgende:

./../ Utgår listeforslaget fra en organisasjon som er registrert hos Sametinget, og som ved forrige sametingsvalg fikk en opplutning på minst 60 stemmer i en valgkrets eller minst 200 stemmer i hele landet, er det tilstrekkelig at listeforslaget er underskrevet av minst to av styremedlemmene i organisasjonens lokalavdeling i valgkretsen eller av to personer i organisasjonens utøvende organ ./../.

Dette betyr at protokollen må underskrives av minst to styremedlemmer i valgkretsstyret.

Nominasjonsprosessen – hvordan dette kan gjøres

I nominasjonsprosessen vil valgstyret være under press blant annet med tanke på sedvaner fra tidligere valgkamper, regelverk gitt fra sentralt hold og i forhold til regler som finnes i valgordningen gitt av sentrale myndigheter.

NSRs valgprosjekt 2025 tilbyr valgstyret og sameforeninger med dette et forslag til måte å arbeide gjennom nominasjonsprosessen. Forslaget tar utgangspunkt i kretser med mer enn én sameforening fra NSR.

1. Valgstyrets medlemmer utpekes, enten av sameforeningens årsmøte, et medlemsmøte eller av styret.
2. Valgstyret konstituerer seg med et innledende møte hvor leder, sekretær og økonomisk ansvarlig for valgstyret utpekes.
3. Valgstyret bestemmer fremgangsmåte i nominasjonsprosessen, antall møter, formalia og fordeler oppgaver. Man etablerer fremgangsmåten for arbeidet fremover. Regler for listearbeid i NSR og NSRs vedtekter kan deles ut.
4. Valgstyrets medlemmer kan kontakte sittende representanter for NSR med spørsmål vedrørende gjenvalg. Om kandidaten ønsker gjenvalg betyr ikke dette at vedkommende MÅ nomineres, selv om det er praksis for at sittende kandidater får fortsette. Hensikten med kartleggingen er å kunne jobbe ut fra dette svaret videre. Et forslag til fremgangsmåte for medlemmer i valgstyret er å kartlegge alle mulige potensielle kandidater før for eksempel medlemsmøtet i egen sameforening og de påfølgende forhandlinger i valgstyret. Det er i tilfelle viktig å understreke at henvendelsen har kartleggingsformål, og forklare hvordan prosessen vil utvikle seg videre.

5. Medlem av valgstyret kan oppfordre sameforeningenes ledere til å kalle inn til medlemsmøte for å bli enig om forslag til kandidater fra sameforeningen samt rekkefølgen på disse. Dette er et demokratisk ledd som kan hindre splittelser og konflikter i nominasjonsarbeidet siden sameforeningenes medlemmer får ta del i nominasjonsprosessen. På medlemsmøtet kan det understrekes at valgstyrets medlemmer må få tillit og rom for forhandlinger i valgstyret, og at ved uenighet i arbeidet kan det skje glidninger i rekkefølge og/eller plassering av kandidatene. Dette er nødvendig for å ha alternative løsninger om vanskelige situasjoner oppstår.
6. Valgstyret møtes og innleder forhandlinger om kandidater og rekkefølge. Jo flere alternative kandidater som er utredet og vurdert før forhandlingene begynner, jo flere alternative løsninger kan være aktuelle i forhandlingene. Med god kartlegging og en prosess før forhandlingene settes i gang vil valgstyrets medlemmer ha gode sjanser til å komme til enighet om en liste.

Ved enighet i forhandlingene

7. Valgstyret enes om et listeforslag med kandidater i rangert rekkefølge.
8. Det kalles inn til felles nominasjonsmøte med 7 dagers varsel hvor det fremgår om møtet er åpent eller lukket jfr. "Regler for listearbeid" §5, hvor lista vedtas/revideres med endelig rekkefølge og meldes inn til valgmyndighetene i riktig form jfr. "Regler for listearbeid" §3 og §7 og innen fristen den 31. mars 2025 kl 12.00.

Ved uenighet om forhandlingene

9. Om forhandlingene ikke fører frem og en konflikt er i emning kan valgstyret kalle inn sameforeningenes ledere til et fellesmøte for å drøfte den fastlåste situasjonen.
10. Ved fortsatt konflikt kontaktes Beatrice Iren Fløystad, som er leder for NSR og delprosjektet "NSR organisasjon" i NSRs valgprosjekt 2025.
11. Delprosjektet "NSR organisasjon" vil innlede megling ved å ringe til samtlige medlemmer i valgstyret og ledere i sameforeningene. Det skal føres protokoll over samtalen til bruk for NSR sentralt.
12. Dersom delprosjektet "NSR organisasjon" som utenforstående i den lokale konflikten *ikke* kan bidra til en løsning, skal konflikten presenteres for valgutvalget (landsstyrets arbeidsutvalg for valgprosjektet 2025).
13. Landsstyret tar stilling til om megling skal intensiveres ved at for eksempel en delegasjon fra sentrallet reiser til kretsen som er i konflikt.
14. Dersom megling i regi av landsstyret *ikke* fører frem, så vil konflikten komme til opphør ved at samarbeidet om listeforslag for NSR i kretsen avbrytes.

Råd til til alle som skal inn i forhandlinger

Forhandlinger er en form for kommunikasjon hvor målet er å nå frem til en god avtale når det er flere parter involvert. Noen mål kan være sammenfallende og andre motstridende. Denne veilederen er skrevet med tanke på situasjoner hvor to eller flere NSR sameforeninger skal forhandle om en felles liste for kretsen de tilhører.

Fokus på mål – hvor skal forhandlingene føre oss?

Bli enige om målene for forhandlingene

Vær så konkret som mulig, og oppgi mål på flere nivå. Ranger målene og begrunn dem. Å fokusere på overordnede målsettinger kan være et bærende element i vanskelige forhandlinger. Partene bør kunne ha en god relasjon også etter at forhandlingene er sluttført.

Kartlegg situasjonen i egen sameforening

Hvilke kandidater har dere til en NSR liste i Sametingsvalget? Hvilke toppkandidater har dere i egen sameforening, og hvilke styrker og svakheter har disse kandidatene?

Kartlegg hvordan potensielle kandidater stiller seg til en nominasjon på NSR lista i kretsen. Gjør det klart at henvendelsen er begrunnet i kartleggingsformål, og at dere skal i forhandlinger med andre parter om en NSR liste i kretsen. Dere kan også understreke at dere vil holde kontakten gjennom forhandlingene, og komme med formelle forespørsler fra et konstituert valgstyre når og dersom det blir aktuelt.

Reflekter over hvilke velgergrupper kandidatene særlig vil trekke til seg, og hvilken politisk appell vedkommende kan ha i forhold til viktige saker i kretsen. Det er i forbindelse med slike refleksjoner at dere blir klar over hvilke "ta og gi" ressurser som dere besitter.

Definere forhandlingsresultater

Definer tre ulike foretrukne forhandlingsresultater for deg/din gruppe og ranger dem i forkant av forhandlingsmøtet. Forsøk å definere tre foretrukne forhandlingsresultater for den/de gruppene dere skal forhandle med før selve forhandlingsmøtet finner sted.

Vil resultatet av forhandlingene føre til at den ene parten taper og den andre parten vinner? Forhandler dere om en "vinn-tap" situasjon eller kan også resultatet bli en "vinn-vinn" situasjon? Forsøk å reflektere over dette før forhandlingene innledes.

Kjenn din forhandlingspartner – hva er deres mål med forhandlingene?

Innledende forhandlinger

Bli bedre kjent med partene i forhandlingene. Tilby dem informasjon om eget utgangspunkt for forhandlinger. Dette vekker tillit, og er et godt utgangspunkt for videre forhandlinger. Mange sameforeninger i samme krets har godt kjennskap til de øvrige sameforeningene i kretsen.

Bli enig om formalia og prosess for forhandlingene

Når partene er enige om hvordan forhandlingene skal finne sted, skaper det trygghet i forhandlingene, forutsigbarhet i prosessen og takhøyde for å være uenig.

Drøft overordnet mål for forhandlingene

For valgstyrene skal målet være å vinne valget i egen krets. Når det gjelder de underordnede målene som forhandlingspartene har, består disse gjerne av et sett med motstridende og et sett med sammenfallende interesser. De sammenfallende interessene er listesamarbeidet for å vinne valget i kretsen og å få større mulighet til å realisere politikk innenfor Sametinget gjennom representasjon. De motstridende interessene kan gå på subjektive oppfatninger om ulike kandidaters egnethet og appell til velgergrupper.

Forhandlinger i regi av NSRs valgstyrene består i det som kan kalles et "rent interessefellesskap". Det betyr at målene i forhandlingene stort sett består i felles koordinering mot et felles mål.

Psykologiske prinsipper kan hjelpe oss å finne naturlige løsninger i forhandlinger som dette. For eksempel kan vi velge å følge det vi vanligvis gjør i samarbeidet, eller å fordele de øverste plassene på lista likt mellom oss. Noen ganger kan forhandlingene bli vanskelige hvis noen truer med å trekke seg fra samarbeidet, eller hvis de sier at de ikke kan gi etter, fordi de må følge beslutningene til sin egen sameforening. Slike situasjoner kaller vi spillteoretiske problemer, der det kan være utfordrende å finne den beste måten å gå frem på. Ekspertene er ikke alltid enige om hvilken strategi som fungerer best. Likevel ender vi ofte opp med en løsning fordi alle parter justerer forventningene sine og fokuserer på det som er viktigst. Vi har en tendens til å tolke informasjon på vår egen måte og høre det vi vil høre, så det er viktig å være oppmerksom på dette når vi forhandler.

Dersom vi ikke blir enige

Dere kan legge frem tre ulike forslag til resultat på en gang. Selv om forhandlingsparten avviser alle tre, kan du/dere bli klar over hvilket av alternativene som parten fattet mest interesse for. En bearbeiding av et slikt alternativ kan føre til gjennombrudd i forhandlingene.

Om forhandlingene stagnerer – ta pause. Bli enige om å treffes på et senere tidspunkt og at dere utreder andre alternativer for samarbeidet med sameforeningene som er involvert til neste gang. Vurder forslagene opp mot NSRs regler for listearbeid og NSRs sentrale vedtekter. Undersøk om listeforslagene er i samsvar med målsetningene for NSRs valgarbeid:

- Vinne sametingsvalget – få flertall på Sametinget
- Listene bør balansere kontinuitet og fornyelse, med minst 30 % av nåværende representanter som tar gjenvalg.
- Maks 40% av NSRs kandidater med samme kjønn

NSR sentralt har vedtatt at disse målene skal følges i valgarbeidet. Dermed kan vurderinger i tilknytning til målsetningene føre til at forhandlingene om en god NSR liste i kretsen finner en løsning.

Målet for forhandlingene er å finne frem til den beste NSR lista for kretsen. Klimaet etter forhandlinger bør være slik at sameforeningene sammen kan vedta listeforslaget på nominasjonsmøtet. Sameforeningene skal sammen føre valgkamp for lista mellom nominasjonen og Sametingsvalget.

Lykke til med nominasjonsarbeidet og forhandlingene!

Kontaktpersoner

NSR leder
Beatrice Iren Fløystad
+47 415 10 105
beatrice@nsr.no

NSRs valgutvalg 2025
v/leder Anne Henriette Nilut
+47 957 43 079
valg@nsr.no (Valgutvalget)
anne.nilut@nsr.no

